

ZAKON O MJERAMA ZA PROMICANJE STOČARSTVA

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom se uređuje proizvodnja i promet priplodne stoke (goveda, konja, ovaca, plemenitih pasmina koza, svinja, peradi, kunića i pčela) i propisiju druge mjere za promicanje stočarstva.

Članak 2.

Sukladno odredbama ovog zakona, kantonalno-županijsko tijelo uprave nadležno za poslove stočarstva će donijeti propise kojim će se bliže uređivati primjena mjera za promicanje stočarske proizvodnje.

Članak 3.

U cilju promicanja stočarske proizvodnje kantonalno-županijsko tijelo uprave nadležno za poslove stočarstva propisuje obveznu primjenu zootehničkih i zoohigijenskih mjera za pojedine vrste i pasmine stoke (provođenje selekcijskih mjera, uređenje i održavanje staja, đubrišta i ispusta, osiguranje higijenski ispravne vode, održavanje smotri i sajmovia stoke i dr.).

II - PROIZVODNJA I PROMET PRIPLODNE STOKE

Članak 4.

Pod priplodnom stokom podrazumijeva se stoka koja je zdrava i sposobna za razmnožavanje.
Pod kvalitetnom priplodnom stokom podrazumijeva se stoka koja ima proizvodne i reproduktivne osobine određene pasmine i zadovoljava druge propisane uvjete.
Pod elitnom priplodnom stokom podrazumijeva se kvalitetna priplodna stoka koja ima određena visoka i kvalitetna proizvodna, priplodna i druga svojstva.
Pod ostalom priplodnom stokom podrazumijeva se stoka koja je u tipu pasmine koja se koristi za proizvodnju kvalitetne priplodne stoke i koja je dobivena umjetnim osjemenjivanjem ili potiče od muških priplodnih grla proizvedenih u matičnim stadima registriranih proizvođača elitne odnosno kvalitetne priplodne stoke.

Članak 5.

Proizvodnjom kvalitetne i elitne priplodne stoke i jaja za priplod radi stavakljanja u promet i korištenje za vlastite potrebe mogu se baviti pravne i fizičke osobe (u daljnjem tekstu: proizvođači) koji su upisani u registar proizvođača kvalitetne priplodne stoke, odnosno registra proizvođača elitne priplodne

stoke (u daljnjem tekstu: registar).
Registar iz stavka 1. ovog članka vodi kantonalno-županijsko tijelo uprave nadležno za poslove stočarstva.
Prijava za upis u registar proizvođača podnosi se tijelu uprave iz stavka 2. ovog članka.

Članak 6.

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) organizira i vodi stočarsku-seleksijsku službu.
Poslove iz stavka 1. ovog članka Federalno ministarstvo može povjeriti stručnoj organizaciji u oblasti stočarstva.

Članak 7.

Za proizvodnju kvalitetne elitne priplodne stoke mogu se uporabiti samo ženska i muška grla koja ispunjavaju uvjete u pogledu pasmine, tipa, zdravlja, konstitucije, proizvodnosti i plodnosti i koja su ocijenjena kao sposobna za reprodukciju.

Članak 8.

Za proizvodnju peradi za priplod i tov mogu se uporabiti samo jaja nabavljena od proizvođača koji su registrirani za proizvodnju jaja za priplod.

Članak 9.

Grla ocijenjena kao sposobna za reprodukciju rezvrstavaju se u klase prema svojoj vrijednosti utvrđenoj sukladno sa uvjetima iz članka 7. ovog zakona.
Ocjenjivanje i razvrstavanje u klase vrši stočarsko-seleksijska služba.
Ocjenjivanju i ravrstavanju podliježu sva matična ženska grla i njihov ženski podmladak.

Članak 10.

Kvalitetna i elitna priplodna grla za koja stručna služba proizvođača utvrdi da ima određene osobine u pogledu plodnosti, produktivnosti i drugih svojstava i za koja postoje podaci o ovim osobinama, može ta grla okategorizirati kao matična grla.
Matična grla i njihov podmladak moraju biti trajno obilježeni na propisan način.
Stručna služba proizvođača vodi evidencije o matičnim grlima.
Evidencija o matičnim grlima iz stavka 3. ovog članka vodi se o matičnim elitnim i kvalitetnim priplodnim grlima (matična knjiga) i sadrži evidenciju o pomlatku, evidenciju o proizvodnosti grla i evidenciju o plodnosti stoke.

Članak 11.

U registar se mogu upisati proizvođači koji imaju priplodna grla, osiguranu stručnu službu za proizvodnju i zdravstvenu zaštitu kvalitetne odnosno elitne priplodne stoke, potrebitu

opravu, odgovarajuće objekte za smještaj stoke i stočnu hranu. Dva ili više proizvođača mogu organizirati zajedničku stručnu službu.

Članak 12.

Proizvođači su dužni da osiguraju vršenje stručne kontrole proizvodnih, reproduktivnih, zdravstvenih i drugih svojstava kvalitetne i elitne priplodne stoke. Stručnu kontrolu iz stavka 1. ovog članka vrše stručne organizacije iz oblasti stočarstva.

Članak 13.

U unutrašnji promet može se staviti kao kvalitetna i elitna priplodna stoka samo stoka koja ispunjava uvjete glede proizvodnje, priplodne vrijednosti i zdravstvenog stanja. Proizvođači su dužni da za kvalitetnu i elitnu priplodnu stoku koju stavaljaju u promet izdaju kupcu prepis izvoda iz matične knjige ovjeren od stručne organizacije iz članka 12. stavak 2. ovog zakona sa podacima o porijeklu, proizvodnoj i proplodnoj vrijednosti. Ostala priplodna stoka može se staviti u promet stručna organizacija iz stavka 2. ovog članka izda potvrdu da se radi i stoci iz članka 4. ovog zakona.

Članak 14.

Kao priplodna stoka može se uvoziti samo kvalitetna i elitna priplodna stoka koja glede proizvodne i priplodne vrijednosti i zdravstvenog stanja ispunjava uvjete za stavaljanje u unutrašnji promet. Za umjetno osjemenjivanje može se uvoziti samo sjeme progeno testitanih priplodnih grla. Za uvoz sjemena iz stavka 2. ovog članka potrebna je dozvola Federalnog ministarstva.

Članak 15.

Kao priplodna stoka može se izvoziti samo stoka koja u pogledu proizvodne i priplodne vrijednosti ispunjava uvjete za stavaljanje u unutrašnji promet, ako sa inozemnim kupcem nije drukčije ugovoreno.

III - OPLOĐIVANJE I LICENCIRANJE STOKE

Članak 16.

Oplođivanje stoke vrši se umjetnim osjemenjivanjem transferom embriona i prirodnim pripustom. Kantonalno-županijsko tijelo uprave nadležan za poslove stočarstva je obvezan da preduzme potrebite mjere i osigura oplođivanje stoke na njegovom području.

Članak 17.

Odluku o sprovođenju umjetnog osjemenjivanja stoke donosi kantonalno-županijsko tijelo uprave nadležno za poslove

stočarstva.

Odluka iz stavka 1. ovog članka može se donijeti ako su ispunjeni slijedeći uvjeti:

1. da postoje prometne i druge mogućnosti za obavljanje umjetnog osjemenjivanja;
2. da je osiguran stručni kadar;
3. da su osigurana materijalna sredstva, oprava i sjeme za uspješno sprovođenje umjetnog osjemenjivanja;
4. da imaju organizirani punktovi za osjemenjivanje.

Članak 18.

Odluku o umjetnom osjemenjavanju plotkinja, goveda, ovaca, koza i druge priplodne stoke kad su ispunjeni uvjeti iz članka 17. stavak 2. ovog zakona donosi kantonalno-županijsko tijelo uprave nadležno za poslove stočarstva.

Odlukom iz stavka 1. ovog članka propisuje se obveza kastracije svih muških priplodnih grla proizvođača priplodne stoke, izuzev muških priplodnih grla proizvođača priplodne stoke i muških priplodnih grla koja se koriste isključivo za štalski tov uz pismeni dokaz.

Članak 19.

Za umjetno osjemenjivanje može se uporabiti samo sjeme muških priplodnih grla koja su ispitana na potomstvo (progenotestirana) ili koja potiču od roditelja ispitanih na potomstvo.

Ispitivanje na potomstvo grla za uporebu u umjetnom osjemenjivanju vrše proizvođači sjemena putem svoje stručne službe koja ima odgovarajuće objekte, opremu i stručni kadar.

Ispitivanje na potomstvo vrši se po jedinstvenoj metodi.

Odabiranje grla za ispitivanje na potomstvo i odabiranje ispitanih grla za uporabu za umjetno osjemenjivanje vrši stručna organizacija iz oblasti stočarstva.

Članak 20.

Proizvodnjom sjemena za umjetno osjemenjivanje mogu se baviti proizvođači koji imaju odgovarajuća muška priplodna grla, stručni kadar i potrebitu opravu za proizvodnju sjemena.

Proizvođači podnose prijavu Federalnom ministarstvu uz koju prilažu odgovarajuće dokaze da ispunjavaju propisane uvjete za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje.

Federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar) donosi rješenje o ispunjavanju

uvjeta za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje.

Članak 21.

Muška priplodna grla koja služe za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje moraju biti pod stalnim zdravstvenim nadzorom.

Najmanje jedanput godišnje mora se izvršiti detaljan

zdravstveni pregled kao i pregled u pogledu priplodne vrijednosti grla iz stavka 1. ovog članka. Pregled vrši stručna komisija koju obrazuje Federalni ministar. Stručna komisija je obvezna da o izvršenom pregledu sačini zapisnik. Proizvođači koji vrše proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje obvezni su da postupe po primjedbama stručne komisije.

Članak 22.

Prirodno se mogu oplodivati samo zdrava ženska priplodna grla (plotkinje). Kantonalno-županijsko tijelo uprave nadležno za poslove stočarstva je obvezno da za prirodno oplodivanje osigura potrebni broj kvalitetnih i zdravih muških priplodnih grla.

Članak 23.

Prirodno oplodivanje stoke može se vršiti samo na području i za vrste stoke za koje nije propisane umjetno osjemenjivanje. Za prirodno osjemenjivanje krava i kobilica mogu se uporabljavati samo muška priplodna grla proizvedena u matičnim stadima registriranih proizvođača, kao i odabrana (licencirana) muška priplodna grla.

Članak 24.

Odluku o odabiranju (licenciranju) muških priplodnih grla donosi kantonalno-županijsko tijelo uprave nadležno za poslove stočarstva. Odabiranje vrši komisija koju utemeljuje tijelo uprave iz stavka 1. ovog članka.

Članak 25.

Odabiranje podliježu bikovi, ovnovi i jarci stariji od jedne godine, te pastusi i magarci stariji od dvije godine. Odabirati se mogu samo ona grla koja odgovaraju uvjetima pasmine i od kojih se očekuje kvalitetno potomstvo.

Članak 26.

Osobe koje su vlasnici odnosno držaoci muških priplodnih grla (u daljnjem tekstu: držaoci) dužni su u određeno vrijeme privesti grla na mjesto određeno za odabiranje.

Članak 27.

Odabrana (licencirana) muška priplodna grla mogu se koristiti za priplod do ponovnog odabiranja u idućoj godini. Odabrana muška priplodna grla moraju biti pod stalnim zdravstvenim nadzorom veterinarske službe. Sva neodabrana (licencirana) muška priplodna grla odmah će se kastrirati. Ako držalac ne privede grla na odabiranje u određeno vrijeme

i na određeno mjesto (članka 26.), nadležno tijelo poljoprivredne inspekcije donijeće rješenje o prinudnom kastriranju neprivrednog grla.
U slučaju iz stavka 4. ovog članka, sve troškove prinudnog kastriranja snosi držalac grla.

IV - PČELARSTVO

Članak 28.

Pčelarstvom, u smislu ovog zakona, smatra se držanje i gajenje pčela i proizvodnja made i drugih pčelinjih proizvoda. Kantonalno-županijsko tijelo uprave nadležno za poslove stočarstva može donijeti odluku o uvjetima držanja i gajenja pčela i o proizvodnji meda i drugih pčelinjih proizvoda.

Članak 29.

Držalac pčela je dužan da u naseljenim mjestima, pored putova i drugim mjestima gdje se kreću i zadržavaju fizičke osobe, postavi pčelinjak tako da pčele ne smetaju drugim osobama.

Ispred leta košnica postavlja se ograda visine dva metra kroz koju ne mogu prolaziti pčele.

Ograda iz stavka 1. ovog članka mora da bude udaljena najmanje četiri metra od leta košnice.

Članak 30.

Uzgajivači bilja koji upotrebljavaju sredstva za zaštitu bilja, obvezni su da ne upotrebljavaju sredstva za zaštitu bilja koja su opasna za pčele u vrijeme kada postoji najveća opasnost za trovanje pčela (za vrijeme cvjetanja biljaka) i da najkasnije 48 sati prije uporabe sredstava na pogodan način o tome izvijeste držaoce pčela.

V - OSTALE MJERE ZA PROMICANJE STOČARSTVA

Članak 31.

U cilju povećanja i promicanja stočnog fonda, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine može za pojedine vrste i pasmine stoke propisati ograničenje ili zabranu klanja stočnog podmlatka.

VI - NAKNADE I TROŠKOVI

Članak 32.

Za umjetno osjemenjivanje, prirodno oplodavanje i kastraciju, držaoci plotkinja i muških neodabranih priplodnih grla plaćaju naknadu.

Nadležno tijelo kantona-županije može odlučiti da se naknada iz stavka 1. ovog članka plaća u cjelosti ili djelimično iz sredstava kantona-županije.

VII - NADZOR

Članak 33.

Nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i propisa donesenih na temelju njega, osim odredaba koje se odnose na primjenu umjetnog osjemenjivanja, proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje stoke, ograničenje i zabranu klanja stočnog podmlatka, vrše tijela uprave nadležna za poslove stočarstva na način i pod uvjetima određenim zakonom.

Nadzor nad izvršavanjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na temelju njega, koje se odnose na primjenu umjetnog osjemenjivanja, proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje stoke, ograničenje i zabranu klanja stočnog pomlatka, vrše organi uprave nadležna za poslove veterinarstva.

VIII - KAZNE NE ODREDBE

Članak 34.

Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kazniti će se za privredni prijestup proizvođač ako:

1. proizvode kvalitetnu ili elitnu priplodnu stoku ili jaja za priplod radi stavljanja u promet ili korištenja za vlastite potrebe, a nije upisana u registar (članak 5.);
2. za proizvodnju kvalitetne ili elitne priplodne stoke uporabi ženska grla koja ne ispunjavaju uvjete u pogledu pasmine, tipa, zdravlja, konstitucije, proizvodnosti i plodnosti ili koja nisu ocijenjena kao sposobna za reprodukciju (članak 7.);
3. za proizvodnju peradi za priplod i tov uporabi jaja koja nisu nabavljena od proizvođača koji su registrirani za proizvodnju jaja za priplod (članak 8.);
4. okategorizira kao matična grla na kvalitetna ili elitna priplodna grla za koja stručna služba nije utvrdila da imaju određene osobine u pogledu plodnosti, produktivnosti i drugih svojstava ili za koja ne postoje podaci o ovim osobinama ili ako matična grla ili njihov pomladak ne obilježi trajno na propisan način (članak 10.);
5. ne osigura vršenje stručne kontrole proizvodnih, reprodukcioničkih, zdravstvenih i drugih svojstava kvalitetne odnosno elitne priplodne stoke (članak 12.);
6. stavi u unutarnji promet kao kvalitetnu odnosno elitnu priplodnu stoku onu stoku koja ne ispunjava uvjete i u pogledu proizvodne i priplodne vrijednosti i zdravstvenog stanja (članak 13. stavak 1.).

Za privredni prijestup iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 200 do 1.000 KM.

Članak 35.

Novčanom kaznom od 500 do 2.500 KM kaznit će se za privredni prijestup pravna osoba ako:

1. ne primijeni propisane zootehničke i zoohigijenske mjere

(članak 3.);

2. uveze kao kvalitetnu odnosno elitnu priplodnu stoku onu stoku koja glede proizvodne i priplodne vrijednosti i zdravstvenog stanja ne ispunjava uvjete za stavljanje u unutarnji promet (članak 14. stavak 1.);

3. za umjetno osjemenjivanje uveze sjeme priplodnih grla koja nisu progeno-testirana ili ako uveze sjeme bez dozvole (članak 14. st. 2. i 3.);

4. izveze kao priplodnu stoku onu stoku koja u pogledu proizvodne i priplodne vrijednosti ne ispunjava uvjete za stavljanje u unutarnji promet, a sa inozemnim kupcima nije drukčije dogovoreno (članak 15.);

5. za umjetno osjemenjivanje uporabi sjeme muških priplodnih grla koja nisu ispitana na potomstvo (progeno-testirana) ili koja ne potiču od roditelja ispitanih na potomstvo (članak 19. stavak 1.);

6. ispitivanje na potomstvo ne vrši po jedinstvenoj metodi (članak 19. stavak 3.);

7. vrši proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje, a nema odgovarajuća muška priplodna grla, stručni kadar i potrebnu opremu za proizvodnju sjemena (članak 20. stavak 1.);

8. vrši proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje bez rješenja o ispunjavanju uvjeta (članak 20. stavak 3.);

9. izvrši prirodno oplodivanje ženskih priplodnih grla koja nisu zdrava (članak 22. stavak 1.);

10. ne obavijesti blagovremeno držaoce pčela o uporabi sredstava za zaštitu bilja (članak 30.);

11. kolje stočni pomladak protivno propisanom ograničenju ili zabrani (članak 31.).

Za privredni prijestup iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 100 do 300 KM.

Članak 36.

Novčanom kaznom od 200 do 1.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne vodi evidenciju o matičnim kvalitetnim elitnim priplodnim grlima (matičnu knjigu), evidenciju o pomlatku, evidenciju o proizvodnosti grla ili evidenciju o plodnosti stoke (članak 10. stavak 4.);

2. za kvalitetnu ili elitnu priplodnu stoku koju stavi u promet ne izda kupcu prepis izvoda iz matične knjige ovjeren od stručne organizacije koja vrši stručnu kontrolu proizvodnih, zdravstvenih i drugih svojstava priplodne stoke sa podacima o porijeklu i priplodnoj vrijednosti (članak 13. stavak 2.);

3. vrši prirodno oplodivanje na području i za vrste stoke za koje je propisano umjetno osjemenjivanje ili za prirodno oplodivanje krava i kobilica uporabi muška priplodna grla koja nisu proizvedena u matičnim stadima registriranih proizvođača ili neodabrana (nelicencirana) muška

priplodna grla (članak 23.);

4. postavi pčelinjak tako da pčele smetaju drugim osobama (članak 29.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom od 100 do 300 KM.

Članak 37.

Novčanom kaznom od 100 do 300 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac koji izvrši neku od radnji iz čl. 29, 34, 35. i 36. ovog zakona.

Članak 38.

Novčane kazne za učinjeni privredni prijestup i prekršaj iz čl. 34, 35, 36. i 37. ovog zakona plaćaju se u KM, a do puštanja u opticaj KM, kazne se mogu plaćati u DEM ili protuvrijednosti valuta koje se koriste u platnom prometu u Federaciji Bosne i Hercegovine, po srednjem tečaju, koji utvrđuje nadležna financijska institucija na dan plaćanja.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

Federalni ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propise o :

1. postupku donošenja i sadržaja prijave za upis u registar proizvođača kvalitetne i elitne priplodne stoke i o vođenju registra proizvođača kvalitetne i elitne priplodne stoke (članak 5.);
2. uvjetima u pogledu pasmine, tipa, zdravlja, proizvodnosti i plodnosti koje moraju ispunjavati ženska grla za proizvodnju priplodne stoke i o načinu i postupku ocjenjivanja tih grla (članak 7.);
3. načinu i postupku razvrstavanja u klase ženskih grla koja su ocijenjena kao sposobna za reprodukciju (članak 9.);
4. načinu trajnog obilježavanja matičnih grla i njihovog pomlatka (članak 10. stavak 2.);
5. načinu vođenja evidencije o matičnim kvalitetnim i elitnim priplodnim grlima, evidencije o pomlatku, evidencije o proizvodnosti grla i evidencije o plodnosti stoke kao i obrascima za vođenje tih evidencija (članak 10. stavak 4.);
6. uvjetima, načinu i postupku vršenja stručne službe i stručne kontrole glede osiguranja kadrova, uređaja, oprave i objekata (čl. 11. i 12.);
7. proizvodnoj i priplodnoj vrijednosti i zdravstvenom stanju stoke koja se može staviti u unutarnji promet kao kvalitetna, odnosno elitna priplodna stoka (članak 13. stavak 1.);
8. objektima, opravi i stručnom kadru koje mora da ima stručna služba proizvođača (članak 19. stavak 2.);
9. jedinstvenoj metodi za ispitivanje muških priplodnih grla na potomstvo (članak 19. stavak 3.);

10. uvjetima za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjavanje (članak 20. stavak 1.);

Članak 40.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena zakona o promicanju stočarstva koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Do donošenja propisa iz članka 39. ovog zakona primjenjivat će se propisi doneseni na osnovu zakona iz stavka 1. ovog članka.

Članak 41.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Mariofil Ljubić, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Enver Kreso, v. r.